

Medgyesi Emese

HEGYEN INNEN, VÖLGYÖN TÚL

Arnyékban 42 fokot mutatott a hőmérő. Lelassult az élet, enyhült a fokhagymaszag, mert sziesztázott a környék – csak a *manele* ömlött változatlan erővel a buszállomás hangszóróiból. Az udvaron egykedvűen várakoztak az utasok: az árnyék védelmében elnyúzottan húzogatták magukkal csomagjaikat. A központi épület irodájának forgótengelyes, koszos bőrfoteljében ájultan trónolt egy kővér alak. Lezárt számítógépének billentyűzetén úgy pihentette keresztbe tett, koszos lábát, mintha odakövesedett volna. Cowboy-filmek unatkozó hőseitől leste el, hogy nemzeti színű szalaggal díszített *osány* kalapja alól pontosan milyen szögben kandikáljon ki, ha szemmel akarja tartani a váróteremben ücsörgőket és az udvarban lézengőket egyaránt. Szívügyet csinált becsvágyából, hogy mindent felügyeljen.

- 91! – kiáltotta, amikor meglátott. Hatalmasat csapott az asztalra, mégis csupán egyetlen légy esett áldozatául. – Reggel óta! – pontosított rikkantva, mintha kitalálta volna kicsinylő gondolataimat. Kitartóan kacsintgatott felém, cinkos vigyorral igyekezett magára terelni a figyelmemet. Hiába kerültem a tekintetét, nem tágitott; kapaszkodott a pillanatba, sikerélményként élte meg a helyzetet: a szállingózó porban felcsippentette telitalálatának tárgyát, és diadalmas fejtartással mutogatta körbe a tetemet. Gyöngéden megsimogatta légycsapóját, majd nagyra tátott szájjal, mintha megrendelésre tenné, tüdőt próbáló, hosszan tartó röhögésbe kezdett: kitartóan ki-be szívta-fújta, fűrészelte a nehéz levegőt... Amikor hirtelen elhallgatott, intett, menjek közelebb. Kapóra jött bátorítása – épp a vásárhelyi járat felől akartam érdeklődni.

- Elment – közölte.
- A menetrend szerint...
- Még nem jött meg.
- Akkor hogy mehetett el?
- A hajnaliról beszéltem.
- Engem viszont a kora délutáni érdekel – tromfoltam.
- Hol jár az még?!...

- Tőlem kérdi?!
- Csak semmi pánik - emelte a magasba mutatójúját.
- Én kérdeztem hamarabb - alakítottam stílusomat az övéhez.
- Lényeg, hogy kiskegyed nincs egyedül. Klientúrában nálam nincs hiány - érvelt, mintha kételkedtem volna -, utazásnak ez a legkedvezőbb évszak. Nyugalom, célba juttatom.
- Nem kételkedem. Mindenáron mennem kell - még ma.
- Úgy lesz - bólogatott, és tovább filozofált: - Mert mikor mozduljon ki az emberfia otthonról, ha nem nyáron?
- ...
- Igazam van? - kérdezte, bár választ nem várt.
- Beszélgetésünk ezzel holtpontra jutott.
- Kár, hogy manapság olyan sokan semmibe veszik a *meteót!* - törte meg sajnálkozva a rövid csendet.
- Ki merészelné? - azonosultam problémafelvetésével.
- Válaszul széttárta a karját, felhúzta a vállát. Egyik szemét lehunyta, és úgy nézett rám, hosszan, mint egy kancsal óriásbaba. Kuncogás hallatszott a teremből s a pénztár felől.
- El fog szabadulni a pokol - szólalt meg vészjósló hangon.
- Elbizonytalanodtam: fenyeget vajon? Szerencsére ezúttal sem sokáig hallgatott, kikíváncozott belőle némi magyarázatféle: - Mióta a kánikula tart, késnek a sofőrjeim. Komplikált a hegyen túlra közlekedni. Marosból Pici ma időben indult, tartotta a menetidőt, amit diktáltam neki, csak a szorosnál futott dugóba. Hat előtt, ha ideér, fordulhat. Ha nem, mára ennyi, nem lesz visszaút - hozakodott elő döntésével. - Csak napkelte után nyomhatja majd újra a gombát.
- De...
- Lesz szállás a negyedben - intett a környező tömbházak felé.
- A nyomaték kedvéért vagy azért, hogy elejét vegye tiltakozásomnak, káromkodott egyet, majd ismét lesújtott légyecsapójával, folytatva a számlálást: 92! Friss áldozatával elmázolta a makulátlan, narancsszínű falat. Az érthetőség kedvéért vagy jó szándékát bizonyítandó, megemelkedett foteljében, közelebb hajolt hozzám, és mintha bizalmas tájékoztatást adna, lassan, tagoltan suttozta: - Jobbra el, a beálló helyek mögött menjen végig az udvaron! A büfénél balra tartson; a második ajtó a női vendégeké. - Kérdezetlenül azt is ajánlotta még, hogy vegyem meg a jegyemet.

Gondolkodás nélkül engedelmeskedtem neki.

- *Fac!* - közölte bosszúsán belülről egy mély férfihang. Szó szerinti fordításban „alkotott”. Nagy erővel visszalökte felém, és magára reteszelt a lengőajtót. Bocsánatfelét rebegtem, mielőtt öklendezve kihátráltam volna az udvarba.

A hatalmas diófa törzsére csakúgy, mint a narancsszínű udvari falatozó falaira szerelt hangszórókból ugyanaz a *manele* áradt, mint a beálló helyek tarka oszlopaire vagy a kerítések tetejére rögzített, ócska képernyős készülékekből, csak fáziskéséssel. Kis időre szünetelt csupán ez a kerge kánon: ekkor a Főváros 1-en egy férfi és egy nő szólamokban, egymással versengve elhadarták a legfrissebb híreket, majd házi készítésű interjú következett... a Főnökkel.

- A változás után privatizálták a pályaudvarokat. *Licitáláson* épphogy elcsíptem a Ritmus utcát. Aztán amint leváltam a Központi távolságról, rögtön szakosodtam. És milyen jól tettem! (Elégedetten, döcögösen nevetett, ismerős volt fűrészelő légzése.) - Szállíthatnák a nyugati határállomásokig, de nem akarok nyereszkeskedni, a biztossal nem fázom rá. Nna, mármost... (Percekig csak recsegés hallatszott.) - Akkoriban a fővárosban lakásból volt a legkevesebb... Lakónegyedek építését szorgalmazták a külső kerületekben, a környéken is. Mindenkinek sürgős volt itt minden; gazdagodni akart a nép! Egymást érték a sürgősségi rendeletek. Beszorultunk a toronyblokkok közé - árnyékban élünk... Tévedés ne essék - nem vádaskodok! Mert senki nem látja kárát, sőt! Ezek a realizációk nekem tompítják a főúton dübörgő villamosok zaját, a lakásoknak köszönhetően nyugalom telepedett a negyedembe; kevesebb a tettlegesség; jobb a közbiztonság... Doamne ajută - vetett keresztet. - Szétszórtan, ahogy lehetett, a tömbök között jelöltem ki a kocsiim beálló helyét. Próbára teszem ezzel az embereimet, viszont kisebb csoportokban könnyebb feladat a rendfenntartás - az őreim hamarabb szétválasztják a civakodókat, vér igazán ritkán folyik.

Túl közel hajolt a mikrofonhoz, berezdült a membrán. Ujjbegyével dobolni kezdett. Kivárta, hogy láthatatlan kollégája korigálja a közvetítés körülményeit; pár perces, zajos csend után folytatta: - Azóta is folyamatosan bővítek. - Semmit nem befejeztem még be, de a félkész állapottal (nikotinsárga mutatóujjával kifelé mutatott a képernyőből) törvényesen spóroltam. Sok adót nem fizettem be, pedig nem dugdosok. Állnak az udvaron az állványok, a vedrek... Odébb a létrák -

mutatott a fal mellett sorakozó eszközökre. Vállalom őket a nagyközönség előtt. Megszokták az utasok... Pszichológust szerződtettem, de rá amúgy is szükség volt a sofőrök miatt. Az élénk színek mellett tettem le a voksomat – látszik: narancs-, citromsárga és kiwi színűre mázoltattam az egész hóbelevancot. Ezt hívják ökológiának. Lépést tartok én az idővel! Senki nem szólhat semmit; színesben szeretem az életet. Van itt romantika!... – szögezte le elmélázva.

Kis szünetet tartott. Megköszörülte a torkát, jelezte technikusának: következék a boldog muzsika! Kivárt vagy két refrént, mielőtt folytatta volna: – Nálam jó alacsonyok az árak! A csendórák kivételével nyomatom a cégzenét, jó hangulatot generálok, ezt mindenki elismeri. Épp csak a hangerőt maximáltam – tette hozzá, és felröhögött. – Ja! – kiáltotta izzadt homlokát csapkodva, miközben arcát a láthatatlan riporter kamerájába, illetve a mi képünkbe tolta. – Aki nem ismerne: Mugur vagyok, a Ritmus utcai gára *franchise* tulajdonosa. Szólítsatok Şefu'-nak (Főnök). *A manele* az istenem! – csapta össze óriás tenyerét, hogy a membrán belerecegett. Vigyorogva az égre pillantott: Doamne ajută!

– Manapság órák kérdése, s a tieddel együtt lehetsz! Nem számít, hogy messze élnék tőled! De azt ajánlom, csak az én gárámból utazatok! Rekordidő alatt a hegyen túlra repítettlek! A sofőrjeim szuperek, ritmusra dolgoznak!... (...) – folytatta reklámdumáját, de a soron következő duett elnyomott minden további részletet.

Nyüzsgött a váró és odakinn az udvar: sokan tódultak a marosi busz közelébe. Tölcséres megafonjába figyelmeztetésül beleköhögött, mielőtt elordította magát a Főnök: csend!, holott senki nem zajongott. Terpeszállásban, vigyorogva lengette baljával a baseballsapkáját, jobbával a légyecsapót. Szócsövét a lábszárának támasztotta, nem volt többé szüksége rá, tudta már mindenki, befutott a marosi járat.

Sofőrje kurta dudaszóval köszöntötte a *patront*, és reflektorjátékkal kérte engedélyét, hogy elfoglalhassa beálló helyét. De Şefu' nem mozdult, csak röhögött, pedig útban volt. Lenézett a földre. Mi is. Műanyag csoszogójának mintázatából kitüremlett sebes, lila húsa – kétszeresére dagadt lábfejeének csonkjai. Alkalmazottja tudhatta, mire megy ki a huzavona tétje, mert nem akart kötélnek állni. „*Hai, lasă-mă!*” – mentegetőzött, de nem sikerült jobb belátásra bírnia.

– Kerülj meg! Lássam a reflexeidet!

– Na!... Rajta!...

- Majd utána kaphatsz szendvicset – biztatta, de embere nem állt kötélnek.

- Várlak!

A kisbusz vezetője csak a fejét rázta.

Újabb felszólítása sem vezetett eredményre.

- Ne szarakodj, mert...!

Ekkor szabadult el szitkainak áradata.

- Seggfej! Hülye állat! Börtönbe akarsz juttatni?! – kérdezte ordítva.

- Nyomd a gombát, a keservedet! Naa!... Lássam már, mi lesz?! Képes vagy vezetni, vagy alszol majd a kormánynál? Kilenc embert bízniék rád, ha lenne kire!... Raknám beléd!... Te szerencsétlen!...

Pici későre szánta el magát, hogy a levezetett 600 km után ezen az alig néhány méteres szakaszon is bizonyítson. Végül belátta, nincs más választása: lassan, töretlen ívben mégiscsak befarolt szokásos megállóhelyére anélkül, hogy a Főnökhöz ért volna. Csendben néztük vizsgáztatását, de amikor célba ért, megtapsoltuk. Láthatóan megörült az ünneplésnek; elmosolyodott, tülöktrillával köszönte az elismerést. Keresztet is vetett, *Doamne ajută*, és vaktában körbe-körbeintegetett mindenkinek, vagyis senkinek. Amint enyhült a lelkesedés, megnyitotta a kisbusz ajtaját, hogy kézfogással elbúcsúzzék utasaitól.

Kopott kockás ingét inas, sovány testére tapasztotta az izzadság.

A Főnök közben lehiggadt; csipőre tett kézzel várta, hogy végezzen az embere, vágassa végre nyakon légycsapójával. Lehajolt hát a megafonjáért, és tudatta: 124! Az utasok közül többen felröhögtek. Vihogott ő is – élvezte hatalmát, boldogan vakarózott. Zeniten érezte magát, úgyhogy kegyesen tekintett a mikrobuszból lekecmergő Picire; a kezébe nyomott egy gyűrött papírlapot. A sofőr rá sem pillantott, szóltanul zsebre tette, bár gondosan rágombolta farzsebének fülét. Valószínű az új utaslista lehetett, talán az én nevem is rajta.

Mintha az újra felhangzó *manelere* táncolt volna, hóna alatt két palack jeges vizet, mellén több szendviccsel teli, zsírfoltos papírzacskót szorongatott, úgy aprított feléjük egy sovány, ragyás pincér. Láttára Pici a magasba emelte mindkét karját, úgy intette, mindent az ülésre, mert őneki sürgős! Kicszelezte a beálló hely köré sereglett, őgyelgő bámészkokat – a forró porban szétszórt vedrek s létrák között bukdácsolva az udvartér büzlő végébe vonszolta magát.

A büfénél ő is balra tért.